

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2026-01-14
Besvaras senast
2026-01-21 kl. 12.00

Till justitieminister Gunnar Strömmer (M)

2025/26:394 Anm lningskyldigheten f r  verf rmyndare

Gode män och förvaltare ska vara viktiga stöttepelare f r de personer i vårt samhälle som  r i behov av ställföreträdare. Det har under längre tid framkommit brister i nuvarande reglering och tillsyn. Den socialdemokratiskt ledda regeringen tillsatte därför 2019 utredningen Ställföreträdarskap att lita på – en översyn av reglerna om gode män och förvaltare. Översynen syftade bland annat till att förbättra tillsynen på området, skapa bättre förutsättningar för att kompetenta personer ska ställa upp som ställföreträdare och stärka enskildas ställning och skydd. I slutändan handlade utredningen om att de personer i vårt samhälle som  r i behov av en ställföreträdare ska kunna lita på att de f r den hjälp och det stöd som behövs. Utredningen presenterade sitt resultat 2021 och har remissbehandlats.

Det är mycket viktigt att dessa frågor nu tas vidare av nuvarande regering utan dröjsmål, så att regleringen och tillsynen kan f rb ttas, med utgångspunkt i ovan nämnda bet nkandes förslag. Justitieministern har tidigare under mandatperioden svarat på frågor från mig om detta, och jag välkomnar att regeringen nu lämnat en proposition till riksdagen.

I avsnitt 10.8 i propositionen redogör regeringen f r ett av sina förslag:

”Om  verf rmyndaren har anledning att anta att en förordnad förmyndare, god man eller förvaltare har begått ett brott mot sin huvudman för vilket fängelse  r föreskrivet och som har samband med verksamheten, ska överförmyndaren omedelbart anmäla det till Polismyndigheten eller åklagare. Överförmyndaren ska inte vara skyldig att underrätta ställföreträdaren eller den enskilde om att en anmälan har gjorts, om det  r olämpligt.”

Det framstår som märkligt att överförmyndare, såsom de kommunala och offentliga organ de är, inte enligt regeringen ska vara skyldiga att anmäla alla brott –  ven sådana för vilket fängelse inte är föreskrivet.

Förordnade förmyndare, gode män och förvaltare har huvudmän som ofta är mycket utsatta invånare, och många  r dessutom barn. Om en överförmyndare har anledning att misstänka att en förordnad förmyndare, god man eller förvaltare begått ett brott bör det polisanmälas – detta oavsett om det är ett brott mot huvudmannen eller ej.

Om en ställföreträdare exempelvis misstänks ha begått barnpornografibrott innebär det en riskfaktor för huvudmannen om denne är ett barn, även om huvudmannen i ett inledande skede inte misstänks vara brottsoffer f r gärningen eller om brottet inte har skett ”i samband med verksamheten”. Allt detta kan vara en riskfaktor för huvudmannen  cks  om denne är vuxen; många huvudmän har svårigheter som g r det svårt för dem att stå upp för sig själva om de utsätts för brott.

Ett annat exempel  r om en ställföreträdare har ägnat sig åt bedrägerier och förskingring. Då är det  cks  en risk för huvudmannen, och det bör polisanmälas även om misstanken om bedrägeri och förskingring inte gäller huvudmannen.

Det framstår dessutom som orimligt att regeringen verkar ha lägre förväntningar på kommunala, offentliga organ som överförmyndare än vad som torde kunna ställas på medborgarna, det vill säga att alla brott ska anmälas oavsett vilket straff som  r föreskrivet för brottet som misstänks ha begåtts och oavsett om det misstänks ha gjorts mot medborgaren själv eller ej.

Sammanfattningsvis är det svårt att förstå att regeringen menar att kommuner kan bortse från att anmäla brott som begåtts mot ställföreträdarens huvudmän eller som kan påverka dem.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga justitieminister Gunnar Strömmer:

Vilka åtgärder avser ministern att vidta för att överförmyndare ska vara skyldiga att anmäla alla brott de har anledning att anta att en förordnad förmyndare, god man eller förvaltare har begått, även om fängelse inte är föreskrivet och även om de inte har varit direkt riktade mot huvudmannen eller varit del av ställföreträdarens verksamhet i relation till huvudmannen?

.....

Laila Naraghi (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Anna Aspegren